

Verslag 2021/03 - Verslag aan de regering

Uitgebracht op eigen initiatief

Artikel 111 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

**Actualisatie 2021 - Voorafbeelding van de begroting 2022 -
Meerjarenramingen 2023-2026**

Samenvattend.....	1
1 Voorafgaandelijke opmerkingen.....	2
2 Ontvangsten.....	2
2.1 Bijdragen	3
2.2 Overheidsfinanciering.....	4
3 Voorafnames.....	5
4 Te financieren behoeften.....	6
5 Geconsolideerd eindresultaat.....	8

Samenvattend

In de technische raming van juni 2021 is het geconsolideerd eindresultaat negatief. Het Comité wijst erop dat het tekort nagenoeg overeen stemt met de totale budgettaire impact van de Coronacrisis. Het gaat ervan uit dat het tekort, net zoals in 2020, volledig zal geneutraliseerd worden door de toekenning van een evenwichtsdotatie.

Het Comité houdt er echter rekening mee dat het Globaal Financieel Beheer ook na 2021 nog financiële gevolgen zal ondervinden van de huidige crisis. Het wijst dan ook op de noodzaak tot budgettaire behoedzaamheid in de eerstkomende periode. In de meerjarenramingen 2022-2026 maakt het positieve saldo dat het stelsel tot voor de crisis kende, immers plaats voor een tekort. Weliswaar maakt het Comité hierbij graag de kanttekening dat het niet ongebruikelijk is dat het eindresultaat op het moment van de opmaak van de meerjarenramingen minder gunstig is dan het uiteindelijke resultaat op basis van de realisaties.

Het Comité brengt ook nog in herinnering dat het voor de aanvang van de Coronacrisis was begonnen met een evaluatie van de manier waarop het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen wordt gefinancierd sinds de hervorming van 2017. Het Comité zal een volledig eindverslag van deze evaluatie opleveren na de zomer van 2021.

Het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen wenst de aandacht van de regering te vestigen op sommige elementen in onderstaande begrotingsoefening voor de jaren 2021 (actualisatie), 2022 (voorafbeelding) en 2023-2026 (meerjarenramingen) van het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen.

1 Voorafgaandelijke opmerkingen

Deze begrotingsoefening :

- houdt rekening met de economische parameters zoals die in juni 2021 werden gepubliceerd door het Federaal Planbureau;
- omvat naast de voorafbeelding 2022 en de meerjarenramingen ook een actualisatie van de gegevens van de begroting 2021. Sommige van de initiële inschattingen voor 2021 moesten immers worden bijgesteld als gevolg van i) een wijziging van de berekeningsparameters en ii) de verlenging van bepaalde crisismaatregelen.

De opmaak van de voorafbeelding 2022 en de meerjarenraming 2023 - 2026 werd om twee redenen bemoeilijkt :

- ten eerste is de begrotingsoefening opnieuw moeten gebeuren in de uitzonderlijke socio-economische context van de Coronacrisis. Het is op dit ogenblik nog moeilijk om reeds een precieze inschatting te maken van de volledige impact van de crisis en haar nasleep¹, en dus ook van de budgettaire gevolgen ervan in de eerstkomende jaren.
- ten tweede is er voor de komende periode enige onzekerheid over de omvang van de overheidsfinanciering² en de berekening van de beperkte tussenkomst (§1 bis) in de gezondheidszorgen in 2022 en 2023 (cf. infra).

Omwille hiervan moeten de resultaten van deze begrotingsoefening met enige voorzichtigheid worden gelezen.

2 Ontvangsten

De ontvangsten '21 bedragen in de technische ramingen van juni 2021 10,3 miljard EUR en liggen daarmee 75,3 miljoen EUR lager dan in de laatste versie van de begroting 2021³ (tabel 1). Het verschil is bijna volledig toe te schrijven aan een lagere inschatting van de inkomsten uit bijdragen (cf. 2.1).

Voor de periode 2022-2026 vertonen de geraamde ontvangsten een positief verloop maar blijven ze onder het niveau van de technische ramingen van juni 2021. Dit heeft te maken met de evolutie van de overheidsfinanciering, zoals die op dit ogenblik kan worden ingeschat⁴ (cf. 2.2).

¹ Er zijn nog enkele onbekende factoren, bv. de evolutie van het aantal zelfstandigen en van het aantal vennootschappen na de afbouw van de steunmaatregelen of de evolutie van het gemiddelde inkomen maar ook de uiteindelijke duur van de tijdelijke crisismaatregelen of de precieze economische evolutie in de komende periode.

² Wet van 18 april 2017

³ 6de aanpassingsblad van de begrotingscontrole 2021 zoals goedgekeurd door de Raad Van Beheer van het RSVZ op 21 april 2021.

⁴ Zo is er in de evenwichtstabel nog geen bedrag opgenomen voor de evenwichtsdotatie.

Tabel 1. Geraamde ontvangsten Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR (lopende prijzen), 2021-2026

	Begroting 2021 - 6 ^{de} aanpassingsblad	Technische ramingen van juni 2021	Voorafbeelding 2022	Vooruitzichten 2026
Bijdragen	4.285.201.068	4.208.852.484	4.680.457.585	5.114.895.641
Overheidsfinanciering	5.993.743.000	5.993.818.000	3.065.895.957	3.610.541.228
Diverse ontvangsten	2.540.105	1.211.616	1.196.559	1.246.559
Financiële opbrengsten	50.330.385	52.648.201	52.390.586	51.335.830
Totale ontvangsten	10.331.814.558	10.256.530.301	7.799.940.687	8.778.019.258

Bron: Dienst Financiën RSVZ

2.1 Bijdragen

Sociale bijdragen

In de technische ramingen van juni 2021 worden de ontvangsten uit sociale bijdragen naar beneden herzien met 107,8 miljoen EUR (tabel 2). De verklaring hiervoor ligt in de versoepelingen van de betalingsfaciliteiten die van toepassing zijn in het kader van de Coronacrisis⁵ :

1. voor sommige van de bestaande maatregelen⁶ wordt een groter verlies aan bijdragenontvangsten verwacht dan eerder ingeschat⁷;
2. er werd rekening gehouden met de impact van twee bijkomende maatregelen⁸.

Men gaat er in deze begrotingsoefening van uit dat de bestaande versoepelingen na 2021 ophouden te bestaan en dat de ontvangsten uit sociale bijdragen bijgevolg een stijgend verloop kunnen kennen in de periode 2022 - 2026⁹.

Vennootschapsbijdragen

In de technische ramingen van juni 2021 worden de ontvangsten uit vennootschapsbijdragen naar boven herzien met 31,9 miljoen EUR (tabel 2). Twee factoren liggen aan de basis hiervan:

⁵ Volledigheidshalve moet opgemerkt dat men voor sommige andere betalingsfaciliteiten in de technische raming verwacht dat het verlies aan ontvangsten minder groot zal zijn dan eerst voorzien, m.n. de inning van de sociale bijdragen, het uitstel van bijdragebetaling 2021 en de mogelijkheid tot gebruik van een afbetalingsplan. Het positieve effect hiervan op de begroting compenseert niet het grotere verlies aan bijdragenontvangsten dat men in de technische raming van juni 2021 voorziet.

⁶ Uitstel van bijdragebetaling 2020, kwijtschelding van verhogingen 2020

⁷ O.m. door de verlenging van bepaalde crisismaatregelen.

⁸ Vrijstelling van bijdragebetaling toegekend in 2021 voor bijdragen uitgesteld in 2020 en Kwijtschelding van verhogingen toegekend in 2021 voor bijdragen uitgesteld in 2021

⁹ Voor 2022 worden er wel nog effecten verwacht van de crisis. Langst de ene kant zal er in 2022 de ontvangst zijn van in 2020 en 2021 uitgestelde bijdragen. Langs de andere kant gaat men ervan uit dat de crisis een negatieve invloed zal hebben op het inningspercentage in 2022 (-45 miljoen euro).

- het aantal vennootschappen is aanzienlijk gestegen ten opzichte van de statistieken van februari 2021 (+ 11.771 eenheden);
- aanvankelijk werd voor dit jaar rekening gehouden met 20% minderontvangsten uit de vennootschapsbijdrage 2021 als gevolg van het verschuiven van de uiterste betaaldatum naar 31 december 2021¹⁰. Dit percentage werd in de technische raming teruggebracht naar 8% omdat de sociaalverzekeringsfondsen de mogelijkheid hebben om de vennootschapsbijdrage reeds vanaf september 2021 te inkohieren.

Tabel 2. Geraamde ontvangsten uit bijdragen, Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2021-2026,

	Begroting 2021 – 6 ^{de} aanpassingsblad	Technische ramingen van juni 2021	Voorafbeelding 2022	Vooruitzichten 2026
Sociale bijdragen	4.084.431.950	3.976.631.746	4.420.072.512	4.842.884.633
Vennootschapsbijdragen	191.269.118	223.220.738	251.385.073	263.011.008
PMP-bijdragen	6.000.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000
P2P-bijdragen	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Totale bijdragen	4.285.201.068	4.208.852.484	4.680.457.585	5.114.895.641

Bron: Dienst Financiën RSVZ

2.2 Overheidsfinanciering

Het bedrag van de overheidsfinanciering is in de technische raming van juni 2021 ongewijzigd gebleven ten opzichte van het 6de aanpassingsblad van de begroting 2021, met uitzondering van een beperkte herziening van het bedrag van de jaarlijkse rijkstoelage. Deze herziening (+ 75 duizend EUR) gebeurde in functie van het definitieve cijfer van de gezondheidsindex voor 2020¹¹.

Voor de periode 2022 - 2026 kon in deze begrotingsoefening nog geen volledige inschatting worden gemaakt van de overheidsfinanciering :

- tot dusver werd nog niet bepaald hoe het bedrag van de alternatieve financiering in de komende jaren zal berekend worden. Het bijkomend bedrag aan alternatieve financiering dat in de periode 2017-2020 aan de globale beheren werd toegekend om de gevolgen van de taxshift te ondervangen, had vanaf 2021 opgenomen moeten worden in het basisbedrag van de alternatieve financiering¹². Die integratie werd echter uitgesteld omwille van de

¹⁰ Koninklijk besluit van 18 maart 2021 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 tot uitvoering van hoofdstuk II van titel III van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, met betrekking tot de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen

¹¹ Het bedrag van de rijkstoelage voor het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen werd in 2017 vastgelegd op 369.774.000 € en wordt jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex.

¹² Voor de periode 2017-2020 werd een bijkomend forfaitair bedrag uit de alternatieve financiering voorzien ter compensatie van i) het inkomstenverlies als gevolg van de vermindering van de percentages van de sociale bijdragen de gelijkstelling van het minimum pensioen van de zelfstandigen aan die van de loontrekkenden

budgettaire impact van de coronacrisis¹³ en er werd voor 2021 een forfaitair bedrag aan alternatieve financiering vastgelegd¹⁴. Er is nog geen informatie beschikbaar over de nieuwe timing van de integratie, noch over de exacte parameters die na de integratie zullen gebruikt worden voor de berekening van de alternatieve financiering (cf. infra). In afwachting van een definitieve regeling doet het ABC in zijn advies 2021/15 een voorstel tot berekening van de alternatieve financiering voor het jaar 2022¹⁵.

- men heeft geen zicht op de toekenning of het bedrag van een eventuele evenwichtsdotatie. Het mechanisme van de evenwichtsdotatie werd weliswaar voor onbepaalde tijd verlengd¹⁶ maar het precieze bedrag van de tussenkomst wordt maar bepaald in functie van de omvang van een eventueel budgettair tekort¹⁷.

Tabel 3. Geraamde ontvangsten uit overheidsfinanciering Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2021-2026,

	Begroting 2021 – 6 ^{de} aanpassingsblad	Technische ramingen van juni 2021	Voorafbeelding 2022	Vooruitzichten 2026
Alternatieve financiering	2.840.607.000	2.840.607.000	2.675.983.957	3.192.076.228
Rijkstoelage	3.153.136.000	3.153.211.000	389.912.000	418.465.000
• Jaarlijkse rijkstoelage	382.268.000	382.343.000	389.912.000	418.465.000
• Evenwichtsdotatie	2.770.868.000	2.770.868.000	-	-
Totale overheidsfinanciering	5.993.743.000	5.993.818.000	3.065.895.957	3.610.541.228

Bron: Dienst Financiën RSVZ

3 Voorafnames

In de technische raming van juni 2021 werd de initiële inschatting van de voorafnames (tabel 4) naar beneden bijgesteld omdat een meer precieze berekening kon worden gemaakt van de financiële lasten. Het Comité brengt met betrekking tot deze begrotingsrubriek graag in herinnering dat de nieuwe effectentaks die in februari 2021 in werking trad¹⁸ i) ook van toepassing is op de middelen die

en van ii) de bijkomende uitgaven voor een aantal verbeteringen van het statuut waartoe in het kader van de tax-shift werd beslist.

¹³ Voor de integratie moeten de percentages die vooraf genomen worden op de opbrengsten uit de BTW en de roerende voorheffing, worden aangepast aan de hand van formules die in de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid (art 13 § 1) zijn ingeschreven. Men is er echter vanuit gegaan dat de fiscale opbrengsten te sterk geïmpacteerd werden door de coronacrisis en dus geen adequate basis vormden om deze operatie uit te voeren.

¹⁴ Zie ook ABC-advies 2020/20 'Ontwerp van Programmawet' van 3 november 2020

¹⁵ Advies 2021/15' Alternatieve financiering 2022 en financiering geneeskundige verzorging 2022 – 2023'

¹⁶ Programmawet van 20 december 2020

¹⁷ De evenwichtsdotatie van het stelsel van de zelfstandigen mag niet minder bedragen dan 1/9de van de evenwichtsdotatie die aan het stelsel van de werknemers wordt toegewezen, zonder dat dit aanleiding mag geven tot boni in het stelsel van de zelfstandigen

¹⁸ Zie ook ABC-verslag 2021/02 'Voorstel van begrotingscontrole' van 30 maart 2021

het Globaal Financieel Beheer (verplicht) heeft ondergebracht op effectenrekeningen en ii) de netto-opbrengst van deze beleggingen voor het stelsel vermindert.

Voor de komende jaren wordt een stijging van de voorafnames verwacht (van 337,1 miljoen EUR in 2022 naar bijna 365 miljoen EUR in 2026). Die stijging is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een toename van de overdrachten naar het RIZIV¹⁹. De transfer wordt berekend op basis van het aantal zelfstandigen met een gemengde loopbaan. Aangezien deze groep stelselmatig groter wordt, neemt ook de jaarlijkse overdracht in omvang toe.

Voor wat betreft de administratiekosten brengt het Comité in herinnering dat in 2021 een besparing van 150 miljoen EUR werd doorgevoerd op de werking van de federale overheid. Voor het RSVZ gaat het om een bedrag van 1,5 miljoen EUR. Een bijkomende besparing van jaarlijks 150 miljoen EUR voor de federale overheid is voorzien voor de periode 2022 – 2024. Deze besparingen worden doorgevoerd bovenop de jaarlijkse onderbenutting die sinds 2012 aan de Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid wordt opgelegd. Het Comité herhaalt zijn bezorgdheid over de impact van deze opeenvolgende cumulatieve besparingsoperaties voor de goede werking van het RSVZ²⁰ en de dienstverlening aan de zelfstandigen.

Tabel 4. Geraamde voorafnames Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2021 – 2026

	Begroting 2021 – 6de aanpassingsblad	Technische ramingen van juni 2021	Voorafbeelding 2022	Vooruitzichten 2026
Administratiekosten	122.686.701	123.099.238	131.347.911	128.075.127
• RSVZ	86.194.121	86.194.121	84.481.705	85.289.377
• Diensten derden	35.647.261	36.058.261	45.706.092	41.569.477
• Diverse uitgaven RSVZ	845.319	846.856	1.160.114	1.216.273
Financiële lasten	35.134.557	30.813.328	30.983.184	32.111.738
Overdrachten RIZIV	167.110.634	167.110.634	174.795.533	204.800.827
Totale voorafnames	324.931.892	321.023.200	337.126.628	364.987.692

Bron: Dienst Financiën RSVZ

4 Te financieren behoeften

Met 10,3 miljard EUR liggen de te financieren behoeften (tabel 5) in de technische ramingen van 2021 214,4 miljoen EUR hoger dan in het laatste aanpassingsblad van de begroting 2021 Dit is vooral het gevolg van de bijkomende uitgaven die voortvloeien uit :

- de verlenging van het crisioverbruggingsrecht tot 30 september 2021,
- de toekenning van een éénmalige premie aan sommige begunstigen van het crisioverbruggingsrecht.

¹⁹ Het gaat om een financiële stroom naar het RIZIV die bedoeld is voor de financiering van de geneeskundige verzorging voor de zelfstandigen in bijberoep en de gepensioneerden die actief zijn na het pensioen.

²⁰ Zie o.m. ABC-verslag 2021/02 van 30 maart 2021 'Voorstel van begrotingscontrole 2021'.

Ervan uitgaande dat de inkomenscompenserende crisismaatregelen niet langer van toepassing zullen zijn na 2021, worden de te financieren behoeften in de voorafbeelding van de begroting 2022 geraamd op 7,9 miljard EUR. Dit bedrag loopt op²¹ tot 9,6 miljard EUR in 2026.

Tabel 5. Geraamde behoeften van het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen, 2020 – 2024, in EUR

	Begroting 2021 – 6de aanpassingsbl ad	Technische ramingen van juni 2021	Vooraf- beelding 2022	Vooruit- zichten 2026
Pensioenen	4.190.490.293	4.224.155.505	4.486.519.855	5.219.782.962
ZIV-geneeskundige verzorging	2.695.497.000	2.695.497.000	2.668.960.000	3.212.489.000
ZIV-Uitkeringen	605.944.000	624.151.000	659.682.000	846.586.000
Overbruggingsrecht	8.247.245	7.022.373	8.456.879	7.590.253
Vaderschaps- en geboorteverlof	16.745.251	16.969.827	17.308.651	24.855.892
Dienstencheques - Moederschapshulp	6.102.538	5.787.180	5.956.744	6.686.161
Uitkering voor mantelzorg	2.867.971	2.574.021	2.714.413	3.290.427
Rouwverlof	-	-	2.747.580	2.959.223
Overdracht van pensioenrechten - EG	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Asbestfonds	115.000	115.000	115.000	115.000
Welvaartsaanpassingen	55.719.000	0 ²²	0	238.221.000
Tijdelijke corona-maatregelen	2.533.541.932	2.753.375.049	-	-
Totale te financieren behoeften	10.116.670.230	10.331.046.955	7.853.861.122	9.563.975.918

Bron: Dienst Financiën RSVZ

Voor wat betreft de meerjarenramingen vestigt het Comité graag nog de aandacht op 2 elementen :

1. de beperkte tussenkomst geneeskundige verzorging : het basisbedrag van de beperkte financiële tussenkomst werd in 2008²³ wettelijk vastgelegd en sindsdien jaarlijks aangepast aan de groeivoet van de bijdragenontvangsten. Dit aanpassingsmechanisme werd voor de periode 2017 – 2021 opgeschort, toen in 2017 in de sociale zekerheid nieuwe financieringsregels werden geïntroduceerd naar aanleiding van de 6de staatshervorming. Tot en met 2021 volgt de beperkte tussenkomst de evolutie van de gemiddelde gezondheidsindex. Vanaf 2022 is het bedrag volgens de wet opnieuw gekoppeld aan de evolutie van de bijdragenontvangsten. Op basis van de beschikbare gegevens valt echter te verwachten dat de groei in bijdragenontvangsten :

- atypisch laag tussen de begrotingsjaren 2020-2021 zal zijn als gevolg de coronacrisis²⁴ en

²¹ Bij ongewijzigd beleid

²² Met de budgettaire impact van de welvaartsenveloppe 2021 - 2022 werd in deze begrotingsoefening rekening gehouden in de ramingen van de afzonderlijke rubrieken. Bijgevolg werd de impact niet meer apart opgenomen in de evenwichtstabel.

²³ artikel 6, §1bis van het koninklijk besluit van 18 november 1996

²⁴ Men verwacht een groot verlies aan ontvangsten in 2021.

- atypisch hoog zal 2021-2022 zijn als gevolg van de vertraging in de bijdrage-inning die de Coronacrisis met zich meebrengt²⁵.

In de huidige stand van de wetgeving zal het sociaal statuut hierdoor het bedrag van de beperkte tussenkomst voor de geneeskundige verzorging aanzienlijk zien dalen in 2022 en stijgen in 2023. Om dit neveneffect van de Coronacrisis te neutraliseren is het Comité vragende partij om het bedrag van de beperkte tussenkomst ook voor de jaren 2022 en 2023 te koppelen aan de evolutie van de gemiddelde gezondheidsindex. De voorziene koppeling van het bedrag aan de evolutie van de bijdragenontvangsten kan dan ingaan vanaf 2024²⁶.

2. de evolutie van de pensioenuitgaven : het Comité toont zich bezorgd over de evolutie van de pensioenuitgaven en de financiering ervan door de globale beheren. Het nemen van nieuwe pensioenmaatregelen moet daarom gebeuren op een weloverwogen manier, met de nodige aandacht voor de budgettaire implicaties ervan en de financiële draagkracht van elk van de globale beheren. In het verleden wees het Comité bijvoorbeeld meermaals op de enorme budgettaire meeruitgave die het recente optrekken van het minimumpensioen²⁷ zou betekenen voor de pensioenstelsels en met name voor dat van de zelfstandigen, dat gekenmerkt wordt door een groot aandeel pensioengerechtigden met een minimumuitkering. Het Comité stelt op basis van de meerjarenramingen vast (tabel 6) dat deze ingreep in de komende jaren inderdaad een aanzienlijke meeruitgave betekent voor het stelsel, waar geen enkele bijkomende financiering tegenover staat. Het Comité stelt zich dan ook de vraag naar de financierbaarheid van deze maar ook van eventuele nieuwe bijkomende maatregelen, zowel voor de komende jaren als op middellange termijn.

Tabel 6. Evolutie van de uitgaven (in EUR) voor de verhoging van het minimumpensioen in het zelfstandigenstelsel, 2022 - 2026

	2022	2023	2024	2025	2026
Rustpensioen	137.500.000	218.100.000	313.600.000	313.600.000	313.600.000
Overlevingspensioen	58.000.000	91.900.000	132.300.000	132.300.000	132.300.000
Totaal	195.500.000	310.000.000	445.900.000	445.900.000	445.900.000

Bron: Dienst Financiën RSVZ

5 Geconsolideerd eindresultaat

In de technische raming van juni 2021 is het geconsolideerd eindresultaat negatief, net zoals in 2020 vóór de toekenning van de evenwichtsdotatie. Het Comité wijst erop dat het tekort in 2020 nagenoeg overeen stemde met de totale budgettaire impact van de Coronacrisis. Het gaat ervan uit dat eenzelfde vaststelling zal gelden voor 2021 en dat ook dit jaar het tekort volledig zal geneutraliseerd worden door de toekenning van een evenwichtsdotatie. Het Comité merkt bovendien op dat het

²⁵ Zelfstandigen kregen de mogelijkheid om hun bijdragebetaling uit te stellen.

²⁶ Zie ook advies 2021/15 'Alternatieve financiering 2022 en financiering geneeskundige verzorging 2022 – 2023'

²⁷ Het Comité verwijst in dit verband ook naar het meest recente [verslag](#) van de Studiecommissie voor de vergrijzing (juli 2021) waarin wordt aangegeven dat de recente pensioenmaatregelen de uitgaven de hoogte in stuwen. In vergelijking met de resultaten van het SCvV-verslag 2020 stijgen de budgettaire kosten van de vergrijzing tussen 2019 en 2026 met iets meer dan 0,2 procentpunt van het bbp. Dat is volgens de Studiecommissie het gevolg van verschillende overheidsmaatregelen op het vlak van pensioenen, met name het optrekken van het minimumpensioen.

Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen tot aan de crisis gekenmerkt werd door een structureel overschot.

Het Comité houdt er echter rekening mee dat het Globaal Financieel Beheer ook na 2021 nog financiële gevolgen zal ondervinden van de huidige crisis. Het wijst dan ook op de noodzaak tot budgettaire behoedzaamheid in de eerstkomende periode. In de meerjarenramingen 2022-2026 maakt het positieve saldo dat het stelsel tot voor de crisis kende, immers plaats voor een tekort. In de voorafbeelding 2022 wordt dit geraamd op ca. 391 miljoen EUR om nadien verder op te lopen. Weliswaar maakt het Comité hierbij graag de kanttekening dat het niet ongebruikelijk is dat het eindresultaat op het moment van de opmaak van de meerjarenramingen minder gunstig is dan het uiteindelijke resultaat op basis van de realisaties²⁸.

Tabel 7. Saldo van het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen, 2020 – 2024, in EUR

	Begroting 2021 – 6de aanpassingsblad	Technische ramingen van juni 2021	Voorafbeelding 2022	Vooruitzichten 2026
Ontvangsten	10.331.814.558	10.256.530.301	7.799.940.687	8.778.019.258
Voorafnames	324.931.892	321.023.200	337.126.628	364.987.692
Te financieren behoeften	10.116.670.230	10.331.046.955	7.853.861.122	9.563.975.918
Overdrachten RIZIV - vorige boekjaren	0	120.612.716	0	0
Geconsolideerd eindsaldo	-109.787.564	-516.152.570	-391.047.063	-1.150.944.352

Bron: Dienst Financiën RSVZ

Tot slot wijst het Comité erop dat het in 2019 was begonnen met een evaluatie van de manier waarop het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen wordt gefinancierd sinds de hervorming van 2017. Deze werkzaamheden werden opgestart naar aanleiding van, enerzijds de verplichting tot een evaluatie van het mechanisme van de evenwichtsdotatie vooropgesteld door de wet van 18 april 2017²⁹, en anderzijds :

- de integratie vanaf 2021 van de alternatieve financiering tax-shift³⁰ in het basisbedrag van de alternatieve financiering³¹;
- de wijziging vanaf 2022 van het aanpassingsmechanisme van de basisfinanciering 'geneeskundige verzorging' vanuit de globale beheren³² (cf. supra).

²⁸ Verslag 2019/02 van 2 augustus 2019 'Voorafbeelding van de begroting 2020 – meerjarenramingen 2021 – 2024'

²⁹ Artikel 23, § 6 van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid

³⁰ Voor de periode 2017-2020 werd een bijkomend forfaitair bedrag uit de alternatieve financiering voorzien ter compensatie van i) het inkomstenverlies als gevolg van de vermindering van de percentages van de sociale bijdragen de gelijkshakeling van het minimum pensioen van de zelfstandigen aan die van de loontrekkenden en van ii) de bijkomende uitgaven voor een aantal verbeteringen van het statuut waartoe in het kader van de tax-shift werd beslist.

³¹ Voor het zelfstandigenstelsel artikel 13 van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid

³² Voor het zelfstandigenstelsel artikel 18 van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid

Het Comité zal een eindverslag van deze evaluatie opleveren na de zomer van 2021³³.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 20 juli 2021:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

³³ De werkzaamheden werden tijdelijk on hold gezet omwille van de Coronacrisis en de herneming ervan werd telkens uitgesteld omwille van de bespreking van Corona-gerelateerde dossiers.